

**Ruth Vang**  
**Bjarni Kárason Petersen**  
**løgtingsmenn**

Løgtingið

**Løgtingsmál nr. 58/2019: Uppskot til samtyktar um at javnseta útgjald til menn og kvinnur tá umræður lívrentutryggingar**

**Uppskot  
til  
samtyktar**

Løgtingið heitir á landsstýrið um at fyrireika og leggja fyri Løgtingið lógaruppskot, sum tryggjar, at fyri lívrentutryggingar, sum verða teknaðar frá 1. januar 2021, verða somu treytir galdandi fyri útgjald fyri bæði kyn.

**Viðmerkingar**

Støðan í Føroyum í dag er, at menn við somu lívrentuuppsparing sum kvinnur, fáa umleið 13% hægri mánaðarligt útgjald. Orsøkin er, at útgjaldið tekur støði í væntaðum miðallivialdri hjá ávíkavist monnum og kvinnum.

Í londunum rundanum okkum er bann sett fyri hesi venju, m.a. tí at kynið er ikki einsamalt avgerandi fyri væntaðan miðallivialdur. Eitt nú vísa kanningar úr Danmark, at munurin ímillum miðallivialdur hjá akademikarum og ófaklærdum er 7-8 ár, meðan munurin ímillum kvinnur og menn er undir 4 ár. Sostatt hevur eitt nú útbúgving stórri ávirkan á væntaðan livialdur enn kyn.

Tá tað kemur til fólkapensjón og Samhaldsfasta, verður ikki gjørdur munur grundað á kyn. Heldur ikki tænaðumanna- og tingmannapensjónir gera mun. Høvuðsendamálið við eftirlønarlógini frá 2012 var, at fólk í størri mun skuldu klára at forsyrgja sær sjálvum fíggjarliga, tá tey gerast pensjónistar. Lógin hevur við sær, at við tíðini verður egin pensjónsuppsparing stórri partur av samlaðu upphæddini, sum pensjónistar hava at liva av. So leingi munur verður gjørdur á kvinnum og monnum, hevur hendan gongdin við sær, at kvinnuligir pensjónistar gerast fátækari so hvørt egin pensjónsuppsparing gerst lutfalsliga stórri partur av samlaðu pensjónini, meðan mannlígir pensjónistar gerast ríkari. Spurningurin er, um hetta er ein gongd, vit ynskja. Frammanundan er pensjónsuppsparingin hjá kvinnum í miðal lægri enn tann hjá monnum, av øðrum orsøkum.

Tað er trupult at broyta treytirnar fyri lívrentutryggingar, sum longu eru teknaðar, tí tað krevur, at treytir hjá longu teknaðum lívstryggingum verða broyttar. Mælt verður tí til, at fyri lívrentutryggingar, sum verða teknaðar frá 1. januar í 2021, skulu somu treytir galda viðvíkjandi útgjaldi fyri bæði kyn.

**Á Løgtingi, 23. januar 2020**

Ruth Vang

Bjarni Kárason Petersen